

Fr Martin Micallef OFM Cap

Fil-paġni tal-Kotba Mqaddsa ninnutaw kif il-Kelma ta' Alla tasal għand persuni differenti permezz ta' ħolm, viżjonijiet, minn ilhna mis-shab jew inkella direttament fil-qalb jew fil-moħħ tal-bniedem. Mhux biss, imma din l-istess kelma tasal taht forom differenti, bħal ngħidu ahna, f'forma ta' twissija, wegħda, ġudizzju, barka jew saħta. Il-ħajja tal-poplu ta'

Alla kienet kollha kemm hi taħt id-direzzjoni tal-Kelma tal-Mulej. Kien il-Mulej li jmessi lill-poplu tiegħu permezz tal-Kelma tiegħu fil-ghazliet tas-slaten, fil-gwerer li kienu ggieldu, fil-ħajja soċjali u religjuża tagħhom.

F'dan l-artiklu se nieqfu fuq xi siltiet meħudin mill-Kotba Mqaddsa li għandhom jghinuna niġu aktar konxji ta' kif l-awturi sagri kienu f'sintonija mal-Kelma li l-Mulej Alla nnifsu kien qed iwasslilhom, biex permezz tagħhom, imbagħad, ikun jista' jasal fi qlub ta' persuni oħra li aktar tard kellhom jaqraw din l-istess kelma.

Metafori għall-Kelma ta' Alla

Minkejja li l-Iskrittura hija l-Kelma ta' Alla, din l-istess

kelma waslet għandna permezz ta' kelmet il-bniedem. Minhabba f'hekk, meta naqraw l-Iskrittura rridu nżommu f'moħħna kemm il-kliem tagħna l-bnedmin huwa limitat biex jesprimi l-ħsbijiet ta' Alla. Dan jidher b'mod speċjali mill-metafori jew tixbihat li dawn l-awturi sagri jużaw meta jiġu biex jikkellmu jew biex jiddeskrivu l-Kelma tal-Mulej.

Il-profeta Hosegħa, per eżempju, ixebbah il-Kelma tal-Mulej ma' arma li toqtol meta jikteb: "Għalhekk inġarthom jiena bil-profeti, u bi kliem fommi qtilthom" (Hos 6,5). Ġeremija l-profeta jikkellem minn din il-kelma bħala nar: "Għalhekk dan jghid il-Mulej, Alla tal-eżerċi: 'Talli għedtu dal-

kliem, arani, se nagħmel nar minn kelmti fuq xufftejk, u minn dan il-poplu l-hatab biex jikkunsmah'" (Ġer 5,14).

Din l-istess tixbiha, Ġeremija jerga' jużaha aktar tard meta jikkellem fuq l-esperjenza profetika tiegħu. Huwa hass li Alla kien daħak bih. Minkejja l-wegħda li Alla l-Imbierek kien għamillu fis-sejha tiegħu li minnu kellu jagħmel "belt fortizza, kolonna tal-ħadid, ħajt tal-bronż, kontra l-pajjiż kollu" (Ġer 2,18), Ġeremija hass li Alla kien qarraq bih: "qarraqtni, Mulej, u jien tqarraqt; kont aqwa minni, u għelibtni" (20,7).

Quddiem dan is-sentiment, il-profeta jipprotesta ma' Alla u jghid hekk fuqu: "Ma nsemmihx aktar, ma nitkellimx aktar f'ismu" (v.9). Imma immedjatement wara dan il-kliem, Ġeremija jistqarr: "Izda f'qalbi hemm bħal nar jaqbad, magħluq f'għadmi. Għejejt inżommu magħluq go fija, ma niflaħx aktar għalih" (v.9). Dan in-nar jaqbad f'qalb il-profeta ma huwa xejn għajr l-istess Kelma ta' Alla li gabet fil-ħajja tal-profeta tbatija kbira.

Mix-xbieha tan-nar, Ġeremija jxebbah il-Kelma ta' Alla ma' mterqa meta jikteb: "Jaqaw mhijiex kelmti bħan-nar, jew bħal imterqa tfarrak il-blat?" (Ġer 23,29). Bi kliem bħal dan, il-profeta ried juri l-qawwa kbira li l-Kelma tal-Mulej għandha fil-ħajja tal-bniedem.

It-tixbiha tal-Kelma ta' Alla ma' arma nsibuha wkoll fit-Testment il-Ġdid. Fl-Ittra lil-Lhud, per eżempju, naqraw: “Il-kelma ta' Alla hi ħajja u qawwija, taqta' aktar minn xabla b'żewġt ixfar, hija tinfed sa tinfred minn xulxin ir-ruħ u l-ispirtu u l-ġogi u l-mudullun; u tgħarbel il-ħsibijiet u l-fehmiet tal-qalb” (Lhud 4,12). Hekk ukoll l-awtur tal-Ittra lill-Efesin, jerga' jitkellem mill-Kelma ta' Alla permezz tat-tixbiha tax-xabla meta jikteb: “aqbdu x-xabla tal-Ispirtu li hi l-kelma ta' Alla” (Efes 6,17).

Fis-Salmi, imbagħad, inkomplu naqraw x'effetti thalli l-Kelma tal-Mulej hekk kif din tasal għand il-bniedem bħal donnha xi messagġier mis-sema. Fis-Salm 107,20 għalhekk naqraw: “Bagħat il-kelma tiegħu u fejjaqhom, u ħelishom mit-telfien.”

Fis-Salm 147,15 inkomplu naqraw: “Hu jibgħat fuq l-art il-kmand tiegħu; bil-ħeffa tigri l-kelma tiegħu”; filwaqt li f'it versi 'l isfel insibu: “Isamma' keltmu, u jinħall is-silġ” (v.18).

Il-qawwa tal-Kelma tal-Mulej li ddewweb is-silġ iebes tkompli toħroġ b'mod tassew sabiħ f'silta klassika li nsibuha fil-ktieb ta' Isaija 55,10-11: “Bħalma x-xita u s-silġ jinżlu mis-smewwiet, u ma jergħhux lura mnejn ġew bla ma jsaqqu l-art, imma jgħegħluha tnissel u tnibbet, u tagħti ż-żerriegħa 'l min

jizra' u l-hobż 'il min jiekol, hekk jġri minn kelmti: hija toħroġ minn fomm, u ma terġax lura vojta, imma tagħmel dak li jogħġob lili, u ttejjem dak li nkun bghattha tagħmel.”

Alla li jitkellem

Ħsieb ċentrali li jġri fil-paġni tat-Testment il-Qadim huwa li Alla ta' Izrael mhux Alla mutu, imma Alla li jitkellem u li qiegħed f'konversazzjoni kontinwa mal-poplu tiegħu. Hekk jikteb Isaija: “Jekk biss issejjahlu, iwieġeb il-Mulej; jekk tgħajjatlu, jgħidlek 'Hawn jien” (Is 58,9), filwaqt li aktar tard l-awtur jikteb: “Qabel ma jsejħuli, inwieġeb; nismagħhom, meta għadhom ikellmuni” (65,24).

Din il-karatteristika tiddistingwi lil Alla ta' Izrael minn allat oħra tal-popli pagani li “għandhom il-fomm, u ma jitkellmex” (Salm 115,5; 135,16. Ara wkoll Ġer 10,5). Dan jidher b'mod tassew sabiħ fl-istorja ta' Elija l-profeta li jidfida l-erba' mija u ħamsin profeta ta' Bagħal biex isejħu 'l alla tagħhom filwaqt li hu jsejjah lil dak tiegħu biex jaraw liema wieħed kien se jwieġeb. Il-ġrajja tgħidilna kif dawn il-profeti bdew jgħajtu: “Bagħal, wegibna! Izda ebda kelma ma kien hemm, u ebda tweġiba” (1 Slat 18,26). Għalhekk Elija beda jiddieħak bihom u jgħidilhom: “Għajtu b'lehen oghla, għax tassew hu alla: għandu mnejn jinsab imħasseb, jew imħabbat, jew imsiefer; inkella rieqed, ha

jistenbah” (v.27). Imma ebda tweġiba ma’ hađu minghand alla Bagħal. Mhux hekk iżda ġara meta Elija l-profeta ressaq it-talba tiegħu lil Alla li kien jadura: “Wegibni, Mulej, wegibni, ħalli jkun faf dan il-poplu li int, Mulej, int Alla, u li int dawwartilhom qalbhom lura” (v.27).

Fil-Kelma Tiegħu nagħrfu r-rieda Tiegħu

Huma bosta dawk is-siltiet li juruna kif l-għan li għalih il-Mulej Alla jitkellem hu, biex juri r-rieda tiegħu, jiġifieri, biex ifisser dak li huwa kien qed jistenna mill-poplu tiegħu f’sitwazzjonijiet partikulari u storiċi. Hekk jistqarr is-sultan David meta jfahħar lil Alla talli kien għarrfu fil-wegħda

li kien għamel miegħu li mill-familja tiegħu: “U issa, Sidi Mulej, int Alla, il-kelma teiġhek hi sewwa, u int wegħedt dan il-ġid lill-qaddej tiegħek” (2 Sam 7,28).

Hekk ukoll naqraw meta fi żmien Għeli “l-kelma tal-Mulej kienet rari” (1 Sam 3,1), sakemm il-Mulej sejjah liż-żagħżuġ Samwel li għaraf is-sejha tiegħu permezz ta’ Għeli li qallu: “Mur orqod. Jekk jerga’ jsejjahlek, wiegeb: ‘Tkellem, Mulej, għax il-qaddej tiegħek jisma’” (v.9).

F’dan l-istess ktieb naqraw ukoll l-episodju tal-konsagrazzjoni tat-tfajjel David minn Samwel. Kien il-Mulej li baġhat lil Samwel fid-dar ta’ Ġesse b’ordni

speċifika: “Tharisx lejn is-sura tiegħu, jew it-tul ta’ persuntu għax jien diġà warrabtu” (1 Sam 16,7). Hekk ġara meta David wasal quddiem Ġesse. “Il-Mulej qal lil Samwel: ‘Qum u idilk, għax dan hu’” (v.12).

Il-Kelma ta’ Alla hi kelma ta’ tama u ta’ fiduċja

Il-Kelma ta’ Alla miktuba turina wkoll li din il-Kelma waslet lill-poplu sabiex iqiegħed it-tama u l-fiduċja tiegħu f’dan Alla li kien tant qrib tiegħu. Dan jidher l-aktar fis-Salmi. Is-Salmista jfahħar lil Alla u jgħid: “Bl-għajjnuna ta’ Alla nfaħħar kelmtu; f’Alla nafda, m’għandix għax nibza” (Salm 56,5). Fis-Salm 116, li huwa stqarrija tal-poplu ta’

Alla ghal dak li kien ghamel magħhom fl-Egittu u kif kien helishom mill-jasar tal-Fargħun naqraw: “Imbagħad emmnu fi kliemu, u għana ta’ tifhir għannewlu” (Salm 106,12).

Fis-Salm 119 insibu bosta referenzi għall-fiduċja tas-Salmista fil-kelma ta’ Alla. Fil-v.42 is-Salmista b’ton ta’ persważjoni jistqarr: “Imbagħad nagħti twegiba lil min jgħajjarni, għax jien nafda fil-kelma tiegħek.” Hekk ukoll fil-v.74 huwa jkompli b’dan it-ton ta’ tifhir: “Jarani u jifraħ min għandu l-biza’ tiegħek, għax jiena ttamajt fil-kelma tiegħek.” Din il-litanija ta’ fiduċja fil-kelma ta’ Alla tkompli tidher fil-v.81 meta s-Salmista jistqarr: “Ninfena bix-xewqa tas-salvazzjoni tiegħek; jien nittama fil-kelma tiegħek.” Fil-v.114, imbagħad, naqraw: “Inti l-kenn u t-tarka tiegħi; fil-kelma tiegħek jien nittama”, filwaqt li fil-v.147 insibu dan il-kliem: “Sa minn qabel is-sebh nitlob l-għajnuna; u fi kliemk jien nittama.”

Il-Kelma ta’ Alla titlob twegiba

Mhuwiex biżżejjed li l-Mulej Alla jitkellem u jikkomunikar-rieda tiegħu. Il-Kelma ta’ Alla titlob twegiba min-naħa tal-bniedem. Hekk, meta Alla għamel Patt mal-poplu tiegħu taħt is-Sinaj, il-poplu kollu wiegħeb b’ton solenni u stqarr: “Kulma qalilna l-Mulej nagħmluh,

u nisimghu minnu” (Ezod 24,7). Hekk twiegeb ukoll Marija għall-kliem li waslilha l-aṅġlu Gabriel: “Ara, jiena l-qaddejja tal-Mulej; ha jsir minni skont kelmtk” (Lq 1,38), f’kuntrast ma’ Żakkarija li ddubita quddiem il-kelma mwassla lill-istess messagġier ta’ Alla li qal lil Żakkarija: “U issa, talli int ma emmintx kliemi, li għad isehh meta jasal il-waqt, ara, int tibqa’ mbikkem u ma tkunx tista’ titkellem sa dakinhar li jigri kull ma habbartlek” (v.20).

It-Testment il-Qadim hu

mizgħud beżempji li fihom naraw kif it-twegiba għall-Kelma ta’ Alla mhux dejjem kienet twegiba pożittiva min-naħa tal-poplu tiegħu. Fil-bidu tal-ktieb ta’ Eżekjel naqraw kif Alla kelle lill-profeta u baġħtu għand ulied Izrael biex jgħidilhom kliemu, imma fl-istess hin il-Mulej Alla jfakkar lill-profeta li dawn “huma nies ta’ rashom iebsa” (Eżek 2,7). Il-Profeta Ġeremija imwerwer quddiem is-sejħha li jagħmillu Alla għax għaraf li kien għadu zghir wisq biex iwettaq din il-missjoni, jirċievi kelma ta’ twissija:

“Tghidx, ‘Ghadni zghir.’ Inti tmur kull fejn nibaghtek, u tghid kulma nordnalek” (Ger 1,7).

Il-profeta Żakkarija juri kif il-kelma tal-Mulej giet imwarrba mill-poplu meta jikteb: “Izda huma ma ridux jaghtu widen, tawni daharhom, saddew widnejhom li ma jmorrux jisimghu, u webbsu qalbhom daqs id-djamant biex ma jobdux il-ligi u l-kelma tal-Mulej tal-eżerċti” (Żak 7,11-12).

Bi kliem tassew qawwi, il-profeta Ġeremija jurina wkoll ir-reżistenza li sabet il-kelma tal-Mulej, meta jghid: “Lil min se nkellem? Lil min inwiddeb li jismagħni? Bla ħtin widnejhom, u ma jistgħux jisimghu. Araw, il-kelma tal-Mulej żeblih għalihom, gost biha ma jehdux!” (Ger 6,10).

Quddiem attegjament daqshekk negattiv min-naħa tal-poplu, il-profeta Amos jikteb: “Ara, għad jiġi żmien, oraklu ta’ Sidi l-Mulej, meta nibgħat il-ġuħ fl-art; mhux il-ġuħ tal-hobż, lanqas l-għatx għall-ilma, iżda għas-smiġħ tal-kelma tal-Mulej” (Amos 8,11). B’dan il-kliem qawwi, il-Profeta jhedded lill-poplu ta’ Alla wara li dan l-istess poplu kien sadd widnejh u għalaq qalbu għall-Kelma ta’ Alla imwassla lil mill-profeta. Il-Mulej Alla kien se jcaħħad lill-poplu tiegħu mill-Kelma tiegħu. Dan il-poplu kien se jagħmel esperjenza tal-ġuħ u

l-għatx ta’ din l-istess kelma li kienet ser tghib minn go nofsu! Izda, x’seta’ jagħmel il-poplu ta’ Alla mingħajr il-gwida tal-Kelma tal-Mulej?

Kelma li għandha l-qawwa li toħloq

L-Iskrittura tiftaħ fuq nota li tlaqqagħna direttament mal-Kelma ta’ Alla. Din id-darba din hija kelma li toħloq. Alla jtenni kelma, u l-kelma ssir dak li Alla stess ikun qal: “U qal Alla: ‘Ħa jkun id-dawl.’ U d-dawl sar” (Ġen 1,3). Jekk inkomplu naqraw dan l-ewwel Kapitlu tal-ewwel ktieb tal-Iskrittura naraw kif l-awtur sagru jagħmel użu kontinwu minn dan l-istess lingwaġġ biex jurina kif il-holqien huwa kollu kemm hu frott tal-kelma setghana ta’ Alla.

Huwa għalhekk li s-Salmista jfahħar lil Alla meta jghid: “Bil-kelma tal-Mulej saru s-smewwiet, u b’nifs fomm t-tizjin kollu tagħhom ... Ħa tibża’ mill-Mulej l-art kollha, għax hu tkellem, u hi saret; hu ordna, u hi twaqqfet” (Salm 33,6.8-9). Hekk ukoll fis-Salm 148, is-Salmista jstieden lill-holqien biex jingħaqad fit-tifhir lil Alla: “Fahħruh, smewwiet l-aktar għolja, u intom ilmijiet ta’ fuq is-smewwiet! Ħa jfahħru dawn kollha isem il-Mulej: għax hu kkmanda, u huma nholqu” (vv 4-5).

Din l-idea titkompli fil-paġni tat-Testment il-Ġdid permezz ta’ Ġesù, il-mibgħut tal-Missier. Dan

jidher b’mod speċjali fil-mirakli li Ġesù jwettaq u li permezz tagħhom ried jirrestawra s-sbuħija tal-holqien permezz tal-kelma setghana tiegħu. Lir-raġel bi spirtu ħazin, Ġesù jordnalu “Iskot u oħroġ minnu” (Mk 1,25) u hekk sar. Għat-talba tar-raġel lebbruž biex jiġi mfejjaq, Ġesù jwieġeb: “Irrid, kun imnaddaf” (Mk 1,41). Lir-raġel b’idu niexfa, Ġesù jordnalu: “Midd idek” (Mk 3,5) u idu reġgħet giet f’saħħitha. Lir-riħ qawwi li hedded lid-dgħajsa tal-appostli, Ġesù jordnalu: “Iskot! Biżżejjed! U r-riħ waqaf u waqgħet kalma kbira” (Mk 4,39).

Dawn l-episodji nkitbu għalina, sabiex aħna u naqrawhom nerggħu inlaħħmu din il-Kelma fil-ħajja tagħna. Alla huwa tassew ħaj fil-kelma tiegħu. Tassew l-espressjoni li nġhidu fil-bidu tal-qari tal-Evangelju ‘f’dak iż-żmien’ issir ‘illum’ aħna u naqraw din il-kelma. Hekk jurina San Luqa meta jirrakkonta l-ġrajja ta’ Ġesù f’jum is-Sibt meta daħal fis-Sinagoga ta’ Nazaret u beda jaqra mill-profeta Isaija. “Din il-kelma seħħet illum, intom u tisimghu” (Lq 4,21). Hekk jiġri fil-ħajja tagħna jekk nersqu lejn din il-kelma mhux bhala kelma ta’ bniedem, iżda bhala kelma ta’ Alla bħalma tassew hi!

ĠEDDED L-ABBONAMENT TIEGHEK

L-ART **Imqaddsa**
RIVISTA BIBLIKA

TIGDID
L-ART IMQADDSA
2014

ABBONAMENT:

€10 fis-sena

€15 jew aktar Sostenitur

TOHROĠ KULL 3 XHUR

Kummissarjat tal-Art Imqaddsa

8, Triq Santa Luċija,

Valletta, VLT 1213

Malta

Tel: 2124 2254

E-mail: comalt@ofm.org.mt

www.ofm.org.mt

Jekk ircevejt ir-Rivista b'xejn ghaliex gejt l-Art Imqaddsa mal-Frangiskani, hallas l-abbonament biex tkompli tirciviha.

Kunjom _____

Isem _____

Indirizz _____

Kodiċi Postali _____

Qed nibgħat € _____

bħal abbonament għall-2014

Fl-Art Imqaddsa mal-Frangiskani

Pellegrinagġi 2014

Art Imqaddsa
16 Lulju - 24 Lulju
6 Awwissu - 14 Awwissu

Art Imqaddsa u Sinaj
3 Novembru - 13 Novembru

Ikteb jew ċempel:

Kummissarjat tal-Art Imqaddsa

8, Triq Santa Luċija,

Valletta, VLT 1213

Malta

Tel: 2124 2254

E-mail: comalt@ofm.org.mt

www.ofm.org.mt